

Yrkande
2021-05-28

Ärende nr 3.1

Yrkande angående – Motion av Bettan Andersson (V) och Frida Tånghag (V) om orosanmälan till socialtjänsten vid sexköp

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen:

1. Motionen avslås.

Yrkandet

Det finns en skyldighet för yrkesverksamma att anmäla till socialnämnden om de i sitt arbete misstänker att ett barn far illa. Om en förälder har begått brott kan barnet vara i behov av socialtjänstens insatser för att få stöd och skydd. Att polisen gör en orosanmälan är därför ofta motiverat vid olika vålds- eller sexualbrott.

Från och med 1 juli 2021 ska dessutom barnfridsbrott införas i brottsbalken vilket innebär att det blir straffbart att utsätta ett barn i en nära relation för att se eller höra exempelvis vålds- och sexualbrott (större möjligheter för barnen att begära ersättning).

Någon ytterligare reglering kring orosanmälningar ser Sverigedemokrater inte att det finns något behov av. Att anmäla utan en sådan kännedom eller misstanke vore inte att efterleva lagstiftningen inom området. Det finns en risk för att socialtjänstens resurser tas i anspråk i onödan om polisen alltid skulle anmäla oro för barn när en förälder grips för köp av sexuella tjänster.

Att använda en orosanmälan gällande barn för att komma tillrätta med ett oönskat, och i det här fallet brottsligt beteende, det är inte i överensstämmelse med syftet med orosanmälningar.

Yrkande ang Motion av Bettan Andersson (V) och Frida Tånghag (V) om orosanmälan till socialtjänsten vid sexköp

Förslag till beslut, i kommunstyrelsen:

- Motionen avslås.

Yrkandet

Demokraterna delar motionärernas betänkligheter kring sexköpares lämplighet som vårdnadshavare, men vi vänder oss emot att använda deras barn som ett led i straffpåföljden. Det åligger regering och riksdag att skärpa straffskalan för sexköp. En utvärdering av sexköpslagen pågår.

Det åligger också rättsväsendet att tillämpa hela straffskalan istället för att regelmässigt utdela ett strafföreläggande. En högre risk att behöva genomgå en rättegång och avtjäna ett fängelsestraff torde vara effektivt ur avskräckande synpunkt, samt även normbildande.

Det finns redan idag instiftat i Socialtjänstlagen en skyldighet att göra en orosanmälan i alla sammanhang där det kan befaras att barn far illa. Vi tror att barn till sexköpare i Göteborgs Stad löper högre risk att stigmatiseras om staden inför en särskild anmälningsordning för just deras föräldrars brott.

Demokraterna ser gärna att staden intensifierar arbetet med verksamheter som stödjer utsatta för sexhandel och andra former av förtryck samt till verksamheter som ger stöd åt sexköpare som vill avbryta sitt beteende.

I övrigt hänvisar vi till tjänsteutlåtande från socialnämnderna Centrum, Hisingen och Sydväst.

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-04-30

Diarienummer 0318/21

Handläggare

Britta Timan

Telefon:031-368 04 56

E-post: britta.timan@stadshus.goteborg.se

Motion av Bettan Andersson (V) och Frida Tånghag (V) om orosanmälan till socialtjänsten vid sexköp

Motionen

Bettan Andersson (V) och Frida Tånghag (V) föreslår att kommunfullmäktige beslutar att socialnämnderna ska inleda samverkan med polisen gällande orosanmälan till socialtjänsten när en person som köper sexuella tjänster grips och har minderåriga barn. Syftet är att utveckla rutiner och arbetssätt för orosanmälan i dessa situationer.

Motionärerna framhåller att köp av sexuella tjänster är ett brott, att en övervägande majoritet av de som köper sex är män och att sexköpet visar att mannen har ett beteende som i hans roll som förälder riskerar att påverka hans barn negativt. I motionen hänvisas till två kartläggningar som pekar mot att personer som köpt sex kan ha en ökad benägenhet att vara våldsamma i nära relation.

Vidare beskrivs i motionen att barn behöver uppväxtförhållanden som är befriade från våld och kränkningar. Därför finns en skyldighet för yrkesverksamma att anmäla till socialnämnden om de i sitt arbete misstänker att ett barn far illa. Om en förälder har begått brott kan barnet vara i behov av socialtjänstens insatser för att få stöd och skydd. Att polisen gör en orosanmälan är därför ofta motiverat vid olika vålds- eller sexualbrott. Motionärerna anser att även sexköp bör ingå bland de brott där polisen behöver överväga en orosanmälan. Detta skulle då också verka avskräckande på sexköpare.

Det är frivilligt att vända sig till de verksamheter som riktar sig till aktuella målgrupper varför det enligt motionärerna finns en risk att en stor del av personerna som köper sexuella tjänster och som har minderåriga barn riskerar att gå obemärkta förbi. Motionärerna anser att många barn därför riskerar att fara illa, barn som hade kunnat uppmärksammas om polisen inför ett arbetssätt som innebär att de allvarligt överväger att orosanmäla köpare av sexuella tjänster till socialtjänsten.

Remissinstanser

Motionen har remitterats Socialnämnd Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst för yttrande. Remissinstansernas svar är sammanställda i nedanstående tabell.

Remissinstans	Beslut	Kommentar
Socialnämnden Centrum	Avstyrker med hänvisning till vad som framgår i förvaltningens bedömning.	De befintliga strukturer för samverkan, på såväl strategisk som operativ nivå, som finns mellan socialtjänsten och polisen bedöms

Remissinstans	Beslut	Kommentar
	<p>Översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande.</p> <p>Socialnämnden Centrum ger förvaltningsdirektören i uppdrag att återkomma med information om hur samarbetet mellan socialtjänsten och polisen ser ut när en person som köper sexuella tjänster grips och har minderåriga barn.</p> <p>Yrkande V, MP, FI Yrkande S Yrkande L Yrkande SD Yrkande D</p> <p>Omröstning</p> <p>Reservation V, MP, FI</p>	<p>vara tillräckliga för att fortsätta utveckla och tillse att det finns kompetens och rutiner för att uppmärksamma och stödja barn som far illa eller riskerar att fara illa.</p>
Socialnämnd Hisingen	<p>Avstyrker</p> <p>Översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande</p> <p>Yrkande V Yrkande S Yrkande M Yrkande SD</p> <p>Omröstning</p> <p>Yttrande MP, V</p>	<p>Polisen har skyldighet att anmäla till socialtjänsten om det finns kännedom eller misstanke om att ett barn far illa. Ytterligare reglering kring orosanmälningar finns inte behov av. Att anmäla utan en sådan kännedom eller misstanke vore inte att efterleva lagstiftningen inom området. Det finns risk för att socialtjänstens resurser tas i anspråk i onödan om polisen alltid skulle anmäla oro för barn när en förälder grips för köp av sexuella tjänster.</p>
Socialnämnd Nordost	<p>Tillstyrker</p> <p>Yrkande V Yrkande S</p>	<p>Nämnden tillstyrker motionen att utifrån befintlig samverkan med polismyndigheten utveckla gemensamma rutiner gällande orosanmälan till socialtjänsten när personer med minderåriga barn grips för sexköp.</p>
Socialnämnd Sydväst	<p>Avstyrker</p>	<p>Enligt socialtjänstlagen har polisen och vissa andra yrkesverksamma</p>

Remissinstans	Beslut	Kommentar
	Översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande. Yrkande V Yrkande M Yrkande S	skyldighet att genast anmäla till socialnämnden om de får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa. Någon ytterligare reglering behövs inte. Att använda en orosanmälan gällande barn för att komma tillrätta med ett oönskat, och i det här fallet brottsligt, beteende är inte i överensstämmelse med syftet med orosanmälningar.

Bedömning ur ekonomisk dimension

En stärkt samverkan mellan socialförvaltningen och Polismyndigheten bedöms i sig inte ge någon nämnvärd ekonomisk påverkan. I det fall en förstärkt samverkan skulle leda till en betydande ökning av antal inkomna orosanmälningar, skulle det kunna innebära en ökad belastning i verksamheten.

Bedömning ur ekologisk dimension

Nämnderna har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Barn har rätt till omvårdnad, trygghet och en god uppfostran, liksom en uppväxt fri från våld och kränkningar. Enligt barnkonventionen måste myndigheter vidta de åtgärder som krävs för att skydda barn från våld. I socialtjänstlagen uttrycks socialnämndens särskilda ansvar för barn och unga. Polisen har skyldighet att anmäla till socialtjänsten om de i sitt arbete får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa. När personer som har vårdnad om minderåriga barn grips för brott måste polisen göra en bedömning av om det finns skäl att göra en anmälan till socialtjänsten. Det gäller såväl vid köp av sexuella tjänster, som vid andra typer av brott.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör

Bilagor

1. Motionen
2. Socialnämnd Centrums handlingar 2021-04-20 §118
3. Socialnämnd Hisingens handlingar 2021-03-23 §70
4. Socialnämnd Nordosts handlingar 2021-03-23 §103
5. Socialnämnd Sydväst handlingar 2021-04-21 §104

Handling 2020 nr 293

Motion av Bettan Andersson (V) och Frida Tånghag (V) om orosanmälan till socialtjänsten vid sexköp

Köp av sexuell tjänst är ett brott enligt Brottsbalkens sjätte kapitel och därmed ett sexualbrott. En övervägande majoritet av de som köper sex är män och de flesta brottsoffer är kvinnor. Brottet ingår i kategorin mäns våld mot kvinnor och barn. Sexköpet visar att mannen har ett beteende som i hans roll som förälder riskerar att påverka hans barn negativt. Forskning visar att män som köper sex är mer benägna att kunna begå en våldtäkt och vara våldsamma mot en partner (Melissa Farley et al, 2011). Det är dessutom dubbelt så vanligt att män som köpt sex också har levt i en våldsam relation, jämfört med män som inte köpt sex (Priebe & Svedin, 2011).

Barn behöver uppväxtförhållanden som är befriade från våld och kränkningar. Därför finns en skyldighet för yrkesverksamma att anmäla till socialnämnden om de i sitt arbete misstänker att ett barn far illa. Om en förälder har begått brott kan barnet vara i behov av socialtjänstens insatser för att få stöd och skydd. Att polisen gör en orosanmälan är därför ofta motiverat vid olika vålds- eller sexualbrott. Vänsterpartiet anser att även sexköp bör ingå bland de brott där polisen behöver överväga en orosanmälan.

En orosanmälan skulle ha en avskräckande effekt på sexköpare och dessutom innebära att socialtjänsten får möjlighet att göra en bedömning i varje enskilt fall om vilken typ av stöd som kan behövas, framförallt för barnen i familjen men även för den som köpt sex. I Umeå kommun har detta införts med samstämmighet över partigränserna och de har i praktiken sett män som uppskattat att de genom orosanmälan har fått motivation att söka hjälp mot porr- och sexmissbruk, något de menar räddat familjen. Det skulle även göra så att medföräldern får kännedom om att den andra föräldern köpt sex, vilket inte är självklart idag utan är något som kan pågå under lång tid.

Göteborgs Stad har verksamheter för både personer som köper sex och för vuxna personer som har sex mot ersättning eller skadar sig med sex, KAST (Köpare av sexuella tjänster) respektive Mikamottagningen. Även anhöriga kan kontakta KAST för stöd och råd. Det är dock frivilligt att söka till sig KAST, vilket innebär att en stor del av personerna som köper sexuella tjänster och som har minderåriga barn riskerar att gå obemärkta förbi. Vi riskerar således att många barn far illa, barn som hade kunnat uppmärksammas om polisen inför ett arbets sätt som innebär att de allvarligt överväger att orosmäla köpare av sexuella tjänster till socialtjänsten. Det bör vara socialnämndens målsättning att minimera antalet barn som riskerar att råka illa ut på grund av dess förälders beteende.

Därför föreslår Vänsterpartiet att personer som grips för sexköp och är föräldrar till minderåriga barn ska orosanmälas till socialtjänsten. Socialnämnderna ska inleda samverkan med polisen för att utveckla rutiner och arbetssätt för orosanmälan när personer med minderåriga barn grips för sexköp.

Kommunfullmäktige föreslås besluta

Att Socialnämnderna inleder samverkan med polisen gällande orosanmälan till socialtjänsten när en person som köper sexuella tjänster grips och har minderåriga barn.

Bettan Andersson (V)

Frida Tånghag (V)

§ 118 Svar på remiss - Motion av Bettan Andersson (V) och Frida Tånghag (V) om orosanmälan till socialtjänsten vid sexköp

N164-0229/21

Socialförvaltningen Centrum har 2021-03-17 upprättat ett tjänsteutlåtande i rubricerat ärende.

Yrkanden

Jennifer Merelaid Hankins (V), Ulf Carlsson (MP) och Masoud Vatankhah (FI) yrkar bifall till yrkande från (V), (MP), (FI). Se bilaga 11 till protokollet.

Lisen Kindbom (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag och inkommer med ett tilläggsyrkande från (S). Se bilaga 12 till protokollet.

Kristina Bergman Alme (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag och bifall till tilläggsyrkandet från (S).

Agneta Kjaerbeck (SD) yrkar bifall till förvaltningens förslag och tilläggsyrkande från (S).

Mariette Höij Risberg (D) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Propositionsordning 1

Ordförande Nina Miskovsky (M) ställer förvaltningens förslag mot yrkandet från (V), (MP), (FI).

Omröstning begärs.

Omröstning

Ja avser bifall till förvaltningens förslag.

Nej avser bifall till yrkande från (V), (MP), (FI).

Åtta ledamöter röstar Ja: Lisen Kindbom (S), Per Holm (D), Kristina Bergman Alme (L), Claes Söderling (S), Tobias Björk (M), Mariette Höij Risberg (D), Agneta Kjaerbeck (SD) och Nina Miskovsky (M).

Tre ledamöter röstar Nej: Jennifer Merelaid Hankins (V), Ulf Carlsson (MP), Masoud Vatankhah (FI).

Ordförande Nina Miskovsky (M) finner därmed att nämnden beslutat i enlighet med förvaltningens förslag.

Utdrag ur protokoll

Sammanträdesdatum: 2021-04-20

Propositionsordning 2

Ordförande Nina Miskovsky (M) ställer proposition på tilläggsyrkandet från (S) och finner att nämnden beslutar i enlighet med tilläggsyrkandet från (S).

Beslut

Socialnämnden Centrum avstyrker motionens förslag med hänvisning till vad som framgår i förvaltningens bedömning.

Socialnämnden Centrum översänder socialförvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till stadsledningskontoret.

Socialnämnden Centrum förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Socialnämnden Centrum ger förvaltningsdirektören i uppdrag att återkomma med information om hur samarbetet mellan socialtjänsten och polisen ser ut när en person som köper sexuella tjänster grips och har minderåriga barn.

Protokollsanteckningar

Jennifer Merelaid Hankins (V), Ulf Carlsson (MP) och Masoud Vatankhah (FI) meddelar att de inte deltar inte i beslutet om tilläggsyrkandet från (S).

Reservation

Jennifer Merelaid Hankins (V), Ulf Carlsson (MP) och Masoud Vatankhah (FI) reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Dag för justering

2021-04-20

Vid protokollet

Sekreterare

Lovisa Varenius

Ordförande

Nina Miskovsky

Justerande

Masoud Vatankhah

Yrkande V, Mp och Fi angående ärende 15 - Svar på remiss angående Motion av Bettan Andersson (V) och Frida Tånghag (V) om orosanmälan till socialtjänsten vid sexköp

Förslag till beslut:

1. Socialnämnden centrum tillstyrker motionen.
2. Förvaltningen får i uppdrag att återkomma till nämnden med information om hur rutinerna ser ut idag och hur en förtydligad samverkan mellan Polismyndigheten och socialförvaltningen kring orosanmälningar vid sexköp ska se ut.

Yrkandet:

V, Mp och Fi föreslår att nämnden tillstyrker motionen. Vi anser att svaret från förvaltningen att upparbetad rutin redan finns inte är tillräckligt detaljerat. Visst är det bra att arbetet kring motionens innehåll redan finns, men vi önskar att se ett tydligare svar kring hur det arbetet faktiskt ser ut och hur det kan utvecklas.

Socialförvaltningen Nordost har vid behandling av denna remiss påtalat att deras mottagningsfunktion inte har mottagit någon orosanmälan gällande sexköp, trots att en stor andel av de orosanmälningar gällande barn som förvaltningen mottar kommer från just polismyndigheten. Detta indikerar att det kan finnas otydigheter kring när och om orosanmälan vid brottet sexköp ska göras till socialtjänsten, och att det finns anledning att utforma rutiner och arbetssätt kring detta.

Förvaltningen skriver i sitt svar att en ökad samverkan mellan socialförvaltningen och Polismyndigheten bedöms i sig inte ge någon nämnvärd ekonomisk påverkan. Ifall så är fallet förstår vi inte heller varför ett sådant arbete inte skulle kunna uppmärksammas. Vi önskar att en särskild rutin kring hur en sådan här orosanmälan ska utformas. Att bifalla motionen skulle också bidra till att samtliga socialnämnder får i uppdrag att samverka med polismyndigheten kring denna fråga, vilket skulle stärka likvärdigheten för barn i Göteborg som riskerar att råka illa ut på grund av föräldrarnas brottsliga handlingar.

Sexköp har varit kriminaliserat sedan 1998 vilket är en relativt kort tid jämfört med andra brott där polisen och kommunen samverkat för att skydda barn. Om kommunen och polisen inte kontinuerligt utvecklar samverkan kring olika typer av brott riskerar många barn att fara illa, barn som hade kunnat uppmärksammas om polisen inför ett arbetssätt som innebär att de allvarligt överväger att orosmäla köpare av sexuella tjänster till socialtjänsten. Det bör vara socialnämndens målsättning att minimera antalet barn som riskerar att råka illa ut på grund av dess föräldrars beteende.

Socialnämnd Centrum

Yrkande Socialdemokraterna 2020-04-20

15 Svar på remiss, motion om orosanmälan till socialtjänsten vid sexköp

Socialdemokraterna delar förvaltningens förslag till beslut, men önskar att nämnden vid ett senare tillfälle kan få en redovisning av hur man samarbetar mellan socialtjänsten och polisen, när en person som köper sexuella tjänster grips och som har minderåriga barn.

Vi yrkar därför:

Att bifalla förvaltningens förslag

Att förvaltningsdirektören återkommer med information om hur samarbetet mellan socialtjänsten och polisen ser ut enligt ovan

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-03-17

Diarienummer N164-0229/21

Handläggare

Marie Larsson, Lisa Nadén

Avdelning Stadsövergripande uppdrag barn, familj och trygghet

Telefon: 031-367 90 16, 031- 367 90 21

E-post: marie.larsson@socialcentrum.goteborg.se

Svar på remiss angående motion av Bettan Andersson (V) och Frida Tånghag (V) om orosanmälan till socialtjänsten vid sexköp

Förslag till beslut

Socialnämnden Centrum avstyrker motionens förslag med hänvisning till vad som framgår i förvaltningens bedömning.

Socialnämnden Centrum översänder socialförvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till stadsledningskontoret.

Socialnämnden Centrum förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Socialnämnden Centrum har fått en motion av Bettan Andersson (V) och Frida Tånghag (V) om att socialnämnderna inleder samverkan med polisen gällande orosanmälan till socialtjänsten när en person som köper sexuella tjänster grips och har minderåriga barn. Motionen har skickats för yttrande till de fyra socialnämnderna i Göteborgs Stad.

Barn har rätt till omvårdnad, trygghet och en god fostran, liksom en uppväxt fri från våld och kränkningar. När vårdnadshavare inte kan ta ansvar för sina barn fullt ut träder socialnämndens ansvar in för att stödja och skydda barn som riskerar en ogynnsam utveckling. Vissa yrkesverksamma, däribland anställda inom Polismyndigheten, är skyldiga att anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa.

Socialförvaltningen Centrum har utarbetade och fungerande strukturer för samverkan med Polismyndigheten på såväl strategisk som operativ nivå. Förvaltningen har även verksamheter vars uppdrag bedrivs i nära samverkan eller tillsammans med Polismyndigheten.

Förvaltningen avstyrker motionens förslag med hänvisning till att redan befintliga strukturer för samverkan mellan förvaltningen och polisen bedöms vara tillräckliga för att fortsätta utveckla och tillse att det finns kompetens och rutiner för att uppmärksamma och stödja barn som far illa eller riskerar att fara illa.

Bedömning ur ekonomisk dimension

En stärkt samverkan mellan socialförvaltningen och Polismyndigheten bedöms i sig inte ge någon nämnvärd ekonomisk påverkan. Om en förstärkt samverkan skulle generera en betydande volymökning sett till antal inkomna orosanmälningar, skulle det inte medföra en kostnadsökning, utan i första hand vara en fråga om prioriteringar. Initialt kan en ökad belastning i förekommande fall förväntas ske vid mottagnings- och utredningsenheter inom Barn och unga.

Motionen innehåller ingen ekonomisk analys av hur förslaget skulle påverka de fyra socialnämnderna.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Barn har rätt till omvårdnad, trygghet och en god uppfostran, liksom en uppväxt fri från våld och kränkningar. Det regleras i såväl socialtjänstlagen, föräldrabalken som i barnkonventionen.

I socialtjänstlagen uttrycks socialnämndens särskilda ansvar för barn och unga och ska bland annat verka för att barn och unga växer upp under trygga och goda förhållanden. Vissa yrkesverksamma är skyldiga att anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa. Det regleras i 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL). Anställda inom Polismyndigheten omfattas av sådan skyldighet. Det innebär att polisen ska anmäla till socialtjänsten om de i sitt arbete får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa. När personer som har vårdnad om minderåriga barn grips för brott bör polisen alltid överväga om det finns skäl att göra en anmälan till socialtjänsten. Det gäller såväl vid köp av sexuella tjänster, som vid andra typer av brott. Syftet är att barn som far illa eller riskerar att fara illa ska få rätt stöd och hjälp.

Samverkan

Samverkan har skett i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2021-04-13.

Bilagor

1. Motion av Bettan Andersson (V) och Frida Tånghag (V) om orosanmälan vid sexköp

Ärendet

Socialnämnden Centrum har att yttra sig om en motion av Bettan Andersson (V) och Frida Tånghag (V) om att socialnämnderna inleder samverkan med polisen gällande orosanmälan till socialtjänsten när en person som köper sexuella tjänster grips och har minderåriga barn. Motionen har skickats för yttrande till de fyra socialnämnderna i Göteborgs Stad. Yttrandet ska vara stadsledningskontoret tillhanda senast den 21 april 2021.

Beskrivning av ärendet

Med utgångspunkt i barns rätt till en uppväxt fri från våld och kränkningar samt att köp av sexuella tjänster är ett brott, föreslår motionärerna att socialnämnderna ska inleda samverkan med polisen. Syftet är att utveckla rutiner och arbetssätt för orosanmälan när personer med vårdnad om minderåriga barn grips för sexköp. I motionen hänvisas till två kartläggningar som pekar mot att personer som köpt sex kan ha en ökad benägenhet att vara våldsamma i nära relation.

I Göteborgs Stad finns verksamheter som specifikt vänder sig till personer som köper sex och för personer som har sex mot ersättning, KAST (Köpare av sexuella tjänster) respektive Mikamottagningen. Båda verksamheterna finns inom socialförvaltningen Centrum, avdelning Stadsövergripande uppdrag barn, familj och trygghet.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen avstyrker förslaget att socialnämnderna ska inleda samverkan med polisen för att utveckla rutiner och arbetssätt för orosanmälan när personer med minderåriga barn grips för sexköp. Bakgrunden är, som beskrivs i yttrandet, att förvaltningen redan idag har ett direkt uppdrag att bedriva verksamhet i samverkan med polisen, samt i övrigt fungerande strukturer för samverkan med Polismyndigheten. Vidare har anställda inom Polismyndigheten en lagreglerad skyldighet att anmäla till socialtjänsten om de i sitt arbete misstänker eller får kännedom om att ett barn far illa.

Orosanmälningar till socialtjänsten

Barn har rätt till omvårdnad, trygghet och en god fostran, liksom en uppväxt fri från våld och kränkningar. När föräldrar inte kan ta ansvar för sina barn fullt ut träder socialnämndens ansvar in för att stödja och skydda barn som riskerar en ogynnsam utveckling.

Socialnämnden har ett särskilt ansvar för barn och unga och ska bland annat verka för att barn och unga växer upp under trygga och goda förhållanden. För att socialnämnden ska kunna fullgöra sin uppgift att förebygga, erbjuda stödinsatser eller vidta åtgärder till barns skydd behöver nämnden få kännedom om barn som far illa eller misstänks fara illa. Vissa yrkesverksamma är skyldiga att anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa. Det regleras i 14 kap. 1 § Socialtjänstlagen (SoL). Polismyndigheten och dess yrkesverksamma omfattas av sådan skyldighet. Det innebär att polisen ska anmäla till socialtjänsten om de i sitt arbete får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa.

Köp av sexuell tjänst är ett brott enligt Brottsbalken. Det finns kartläggningar som pekar mot att personer som köper sex kan ha en ökad benägenhet att utföra våldsamma handlingar. När en person som är förälder till ett minderårigt barn grips för sexköp, är ett

tillfälle då polisen bör överväga att anmäla till socialtjänsten. Det är också sannolikt att det finns ett antal andra brott som samvarierar med en ökad benägenhet att begå våldshandlingar. Bestämmelsen i lagstiftningen specificerar inte vilka brott som skall anmälas utan anmälan ska göras i *alla* situationer där det finns misstanke eller kännedom om att barnet far illa. Då är polisen således skyldig enligt 14 kap. 1 § SoL att anmäla sin oro för barnet till socialtjänsten.

Det kan i det enskilda fallet vara svårt att avgöra om förhållandena är sådana att en anmälan ska göras eller inte. Det är dock inte anmälarens ansvar, utan socialtjänstens sak att utreda och avgöra allvaret i barnets situation. För anmälningsskyldiga är det viktigt att ha upprättade rutiner och arbets sätt för att kunna hantera situationer där det finns risk att barn far illa. Det inbegriper även kunskap om anmälningsskyldigheten som sådan och om möjliga kännetecken som indikerar att det finns risk att barn far illa.

Fungerande strukturer för samverkan med Polismyndigheten

Socialförvaltningen Centrum har utarbetade och fungerande strukturer för samverkan med Polismyndigheten på såväl strategisk som operativ nivå. Det finns samverkan inom bland annat områdena prostitution, människohandel, våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck.

Förvaltningen har även verksamheter vars uppdrag bedrivs i nära samverkan med Polismyndigheten, såsom Barnahus och Socialsekreterare i samverkan med polis, som har sina arbetsplatser ihop med polisen samt i sitt uppdrag utbildar anställda inom polisen om bland annat orosanmälan enligt 14 kap. SoL. Förvaltningen har därutöver Dialoga, kunskapscenter mot våld i nära relation som erbjuder kompetensutveckling till medarbetare inom kommun och samverkansorganisationer. I situationer där barn är utsatta för brott ska berörda myndigheter, bland annat polis och socialtjänst, samverka utifrån barnets bästa.

Förvaltningen instämmer i vikten av att uppmärksamma barns utsatthet beroende på vårdnadshavarens situation och beteende. Liksom när det gäller behovet av att samverka och bidra med kunskap, för att uppmärksamma andra myndigheter på deras skyldighet kontakta socialtjänsten när det finns risk att barn far illa. Anställda inom Polismyndigheten ställs inte sällan inför situationer där barn far illa eller riskerar att fara illa. Det gäller såväl köp av sexuella tjänster, som brott i nära relation, andra våldsbrott, narkotikabrott och annan kriminalitet. I befintliga strukturer för samverkan kan vi behöva se över om socialtjänsten ytterligare kan stödja polis och andra berörda verksamheter att genomföra orosanmälningar i de situationer det är befogat. Det gäller dock oavsett vilket brott och beteende hos vårdnadshavare som orsakar risken.

Förvaltningen bedömer att befintliga strukturer för samverkan mellan socialförvaltningen Centrum och Polismyndigheten är tillräckliga för att fortsätta utveckla och tillse att det finns kompetens och rutiner för att uppmärksamma och hantera barn som far illa eller riskerar att fara illa. Ett viktigt underlag i det fortsatta arbetet är förvaltningens fördjupningsarbete med att noga följa inkomna anmälningar till socialtjänsten och se över och utveckla insatser som relaterar till olika typer av problematik.

Socialförvaltningens verksamheter som specifikt vänder sig till personer som köper sex och personer som har sex mot ersättning, KAST (Köpare av sexuella tjänster) respektive Mikamottagningen, har ett uttalat barn- och familjeperspektiv. Det innebär att det finns ett särskilt fokus på berörda barns situation och att föräldraskapet utgör en viktig del

samtalsstödet. Både KAST och Mikamottagningen lyder också under tidigare nämnda anmälningsskyldighet, det vill säga att vid misstanke eller kännedom om att barn far illa eller riskerar att fara illa anmäla det till socialtjänstens myndighetsutövning.

Socialförvaltningen Centrum

Michael Ivarson
Förvaltningsdirektör

§ 70 N166-0215/21

Remissyttrande Orosanmälan till socialtjänsten vid köp av sexuella tjänster - Motion av Bettan Andersson (V) och Frida Tånghag (V) om orosanmälan till socialtjänsten vid sexköp (SLK dnr Dnr 0318/21)

Beslut

1. Socialnämnden Hisingen avstyrker motionen orosanmälan till socialtjänsten vid köp av sexuella tjänster.
2. Socialnämnden Hisingen översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande över motionen orosanmälan vid köp av sexuella tjänster.

Ärende

Vänsterpartiet har lagt fram en motion till kommunfullmäktige gällande förslag om att orosanmälan ska göras till socialtjänsten när personer med minderåriga barn grips för köp av sexuella tjänster. Motionen innehåller också ett förslag om att socialnämnden ska inleda samverkan med polisen om att utveckla rutiner och arbetssätt för denna typ av orosanmälningar. Motionen har skickats till socialnämnden Hisingen för remissyttrande.

Yttrandet ska vara stadsledningskontoret tillhanda senast den 21 april 2021.

Handling

1. Motion från Vänsterpartiet om orosanmälan till socialtjänsten vid sexköp, dnr 0318/21

Yrkanden

Sara Carlsson Hägglund (V) yrkar bifall till motionen

Viktor Stenlöf (S) yrkar bifall till motionen

Åke Nils Björk (M) yrkar bifall till tjänsteutlåtandet

Håkan Lösnitz (SD) yrkar bifall till tjänsteutlåtandet

Propositionsordning

Ordförande Simona Mohamsson (L) ställer proposition på bifall respektive avstyrk till yrkandet motionen från V och finner att det har avslagits. Omröstning begärs.

Utdrag ur protokoll

Sammanträdesdatum: <! sammanträdesdatum>

Omröstning

Godkänd voteringsproposition: Ja för avstyrk och Nej för bifall till motionen från V.

Åke Björk (M), Peter Svanberg (D), Simona Mohamsson (L), Rickard Eriksson (M), Kristina Carlsson (D) och Håkan Lösnitz (SD) röstar Ja.

Viktor Stenlöf (S), Sara Carlsson Hägglund (V), Salam Kaskas (S) och Jonas Nilsson (V) röstar nej.

Johannes Olsson (MP) avstår.

Socialnämnden Hisingen beslutar med 6 röster ja mot 4 nej att avslå yrkandet från Sara Carlsson Hägglund (V).

Protokollsutdrag skickas till

Expediering sker till stadsledningskontoret

Dag för justering

2021-03-31

Vid protokollet

Sekreterare

Tea Aracic

Ordförande

Simona Mohamsson (L)

Justerande

Sara Carlsson Hägglund (V)

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-02-12

Diarienummer N166-0215/21

Handläggare

Elisabeth H Johansson

Telefon:031-366 73 35

E-post:

elisabeth.h. johansson@socialhisingen.goteborg.se

Remissyttrande Orosanmälan till socialtjänsten vid köp av sexuella tjänster

Förslag till beslut

1. Socialnämnden Hisingen avstyrker motionen orosanmälan till socialtjänsten vid köp av sexuella tjänster.
2. Socialnämnden Hisingen översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande över motionen orosanmälan vid köp av sexuella tjänster.

Sammanfattning

Från stadsledningskontoret har en begäran om yttrande inkommit till socialnämnden Hisingen med anledning av en motion från Vänsterpartiet rörande orosanmälningar till socialtjänsten vid köp av sexuella tjänster.

Förslaget i motionen är att polisen ska göra orosanmälningar när personer som har minderåriga barn, grips för köp av sexuella tjänster. Vidare föreslås att socialnämnden inleder en samverkan med polisen för att utveckla rutiner och arbetssätt för detta.

Enligt 14 kap. 1§ socialtjänstlagen har polisen och andra yrkesverksamma skyldighet att anmäla till socialtjänsten om det finns kännedom eller misstanke om att ett barn far illa. Någon ytterligare reglering kring dessa orosanmälningar bedömer förvaltningen inte att det finns behov av.

Motionen ger uttryck för att en orosanmälan till socialtjänsten skulle vara avskräckande för en sexköpare. Att använda en orosanmälan gällande barn för att komma tillrätta med ett önskat, och i det här fallet brottsligt, beteende är inte i överensstämmelse med syftet med orosanmälningar.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningens bedömning är att det finns risk för att socialtjänstens resurser tas i anspråk i onödan om polisen alltid skulle anmäla oro för barn när en förälder grips för köp av sexuella tjänster. Det finns risk för att arbetsbelastningen på utredande socialsekreterare

skulle öka. Hur mycket resurser som skulle tas i anspråk är dock inte känt av förvaltningen.

För ett barn som lever med en förälder som brister i föräldraförmåga och är sexköpare skulle ett arbetssätt som föreslås i motionen kunna vara till gagn, då socialtjänsten skulle få information om att barnet riskerar att fara illa och därmed ha möjlighet att erbjuda skydd och stöd.

Samverkan

Information i förvaltningens samverkansgrupp den 16 mars 2021

Bilagor

1. Motion från Vänsterpartiet om orosanmälan till socialtjänsten vid sexköp, dnr 0318/21

Ärendet

Vänsterpartiet har lagt fram en motion till kommunfullmäktige gällande förslag om att orosanmälan ska göras till socialtjänsten när personer med minderåriga barn grips för köp av sexuella tjänster. Motionen innehåller också ett förslag om att socialnämnden ska inleda samverkan med polisen om att utveckla rutiner och arbetssätt för denna typ av orosanmälningar. Motionen har skickats till socialnämnden Hisingen för remissyttrande.

Yttrandet ska vara stadsledningskontoret tillhanda senast den 21 april 2021.

Beskrivning av ärendet

Stadsledningskontoret har begärt yttrande från socialnämnden Hisingen med anledning av en motion från Vänsterpartiet. I motionen föreslås att socialnämnden inleder samverkan med polisen gällande orosanmälan till socialtjänsten när en person, som har minderåriga barn, grips för köp av sexuella tjänster.

Innehållet i motionen

I motionen anges att sexköpet visar att mannen har ett beteende som i hans roll som förälder riskerar att påverka hans barn negativt, varför barnet kan vara i behov av socialtjänstens insatser för att få stöd och skydd. Även den som köpt sex kan vara i behov av stöd. Vidare hänvisas till att forskning visar att män som köper sex är mer benägna att kunna begå en våldtäkt och vara våldsamma mot en partner (Melissa Farley et al, 2011). Det är dessutom dubbelt så vanligt att män som köpt sex också har levt i en våldsam relation, jämfört med män som inte köpt sex.”

I motionen sägs vidare att ”en stor del av personerna som köper sexuella tjänster och som har minderåriga barn riskerar att gå obemärkta förbi.” Motionärerna menar också att en orosanmälan till socialtjänsten skulle ha en avskräckande effekt på sexköpare.

Orosanmälningar till socialtjänsten

När polis och vissa andra yrkesverksamma får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa ska, enligt 14 kap 1§ Socialtjänstlagen (SoL), en anmälan göras till socialtjänsten. Oro för att ett barn kan fara illa kan grunda sig på många olika faktorer. Det finns inte beskrivet i lagar eller förordningar i vilka situationer en anmälan ska göras, men att det ska ske redan vid misstanke om att ett barn kan fara illa är tydligt. Det är anmälaren själv som har att avgöra om en sådan oro föreligger. Vid osäkerhet kan socialtjänsten konsulteras. Anmälan ska inte göras utan att en sådan misstanke eller kännedom finns, inte heller generellt utifrån vissa typer av situationer, händelser eller brott. En orosanmälan ska inte göras i syfte att avskräcka någon från att begå en viss handling. En sådan ordning vore inte förenligt med rådande lagstiftning. Om orosanmälningar till socialtjänsten börjar användas i avskräckande syfte kan det medföra att färre personer skulle vända sig hit för stöd och hjälp. Socialtjänsten ska stödja personer som har behov av det och ska aldrig uppfattas som en repressiv verksamhet.

Syftet med orosanmälan är att göra socialtjänsten uppmärksam på att barnet kan fara illa och vara i behov av skydd och stöd.

Det finns idag väl fungerande arbetssätt för hur polisen anmäler oro för att ett barn kan fara illa.

Barn kan fara illa utan socialtjänstens kännedom

Det är inte möjligt för vare sig myndigheter eller civilsamhälle att ha insyn i alla barns liv till en sådan grad att samtliga barn som far illa, skulle komma till socialtjänstens kännedom. Lagstiftningen föreskriver dock att vissa yrkesverksamma ska till socialtjänsten anmäla om det finns kännedom eller misstanke om att ett barn far illa och ”var och en” bör anmäla att ett barn kan fara illa. Härigenom är möjligheterna stora att dessa barn uppmärksammas och kan få skydd och stöd från socialtjänsten.

Informationsinhämtning från Umeå

För informationsinhämtning kontaktar förvaltningen socialtjänsten i Umeå den 11 februari 2021.

Både sexköpare och deras partners har, i kontakt med socialtjänsten i Umeå, haft en oro för hur barnet skulle komma att reagera om det får veta att pappa har köpt sex och de har haft en önskan om att barnet inte ska få denna information. Det framkommer vidare att socialtjänsten i Umeå hittills inte funnit anledning att prata med barnet eller att inleda utredningar utifrån polisens anmälningar i dessa fall, då det inte funnits någon oro för att barnet skulle fara illa.

Polisens arbete mot köp av sexuella tjänster

Sedan 1999 är det förbjudet att köpa sexuella tjänster. Förbudet innebär att det är olagligt att mot ersättning skaffa sig en tillfällig sexuell förbindelse. Straffet är böter eller fängelse i högst ett år. Många av de som säljer sexuella tjänster är offer för människohandel. Polisens arbete mot människohandel görs i form av insatser mot prostitution i syfte att gripa och rapportera köpare av sexuella tjänster för att på så sätt minska efterfrågan. En del av arbetet är också av förebyggande karaktär och handlar om att påverka inställningen hos dem som köper tjänster av personer som utnyttjas av människohandlare. (Ovanstående är hämtat från Polismyndighetens hemsida).

Vid samtal med kurator vid Göteborgs stads KAST-mottagning, i syfte att inhämta information, uppger hen att polisen, vid varje enskilt gripande, bedömer om det finns skäl att misstänka att ett barn kan fara illa.

Refererade forskningsstudier

En av de forskningsstudier som hänvisas till i motionen (Melissa Farley et al, 2011) bygger på en mindre studie gjord i USA. Av de män som deltog hade 101 män köpt sex och 101 hade inte köpt sex. En av frågorna som skulle besvaras var om de skulle kunna tänka sig att begå en våldtäkt om de inte riskerade att upptäckas och ställas inför rätta. Av de män som hade erfarenhet av att köpa sex svarade 15% ja på denna fråga, medan 85% svarade nej. Av de män som inte köpt sex svarade 2% ja på frågan. Den andra studien (Priebe & Svedin, 2011) är en omfångsstudie gjord i Sverige med flera tusen deltagare. Här uppger 8,9% av män som köpt sex att de har levt i en våldsam relation, medan motsvarande siffra för män som inte köpt sex var 4%. (Ovanstående uppgifter om innehållet i forskningsrapporterna kommer från samtal med kuratorn på KAST-mottagningen).

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen gör bedömningen att socialtjänstlagens skrivning om skyldigheten för vissa yrkesverksamma att till socialtjänsten anmäla vid kännedom eller misstanke om att ett barn kan fara illa ska följas. Att anmäla utan en sådan kännedom eller misstanke vore inte att efterleva lagstiftningen på området. Det finns idag väl fungerande arbetssätt för hur polisen anmäler oro för att ett barn kan fara illa. Det bedöms därför inte finnas något behov av att inleda en samverkan med polisen för att utveckla rutiner och arbetssätt för orosanmälningar. Särskilda rutiner för specifika typer av anmälningar bedöms inte finnas behov av.

Förvaltningens bedömning är därför att motionen ska avstyrkas.

Christina Alvelin

Alexis Ljungkvist

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef

Yttrande avseende Motion av Bettan Andersson (V) och Frida Tånghag (V) om orosanmälan till socialtjänsten vid sexköp

§ 103, N163-0269/21

Ärendet

Kommunstyrelsen har skickat ut en remiss på en motion av Bettan Andersson (V) och Frida Tånghag (V) om att socialnämnderna inleder samverkan med polisen gällande orosanmälan till socialtjänsten när en person som köper sexuella tjänster grips och har minderåriga barn. Remissen har skickats till de fyra socialnämnderna i Göteborgs Stad för yttrande. Yttrandet ska vara stadsledningskontoret tillhanda senast den 21 april 2021.

Handling

Förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2021-02-01.

Yrkande

Frida Tånghag (V) yrkar bifall till motionen.
Shadiye Heydari (S) yrkar bifall till motionen.

Beslut

Socialnämnd Nordost beslutar att tillstyrka motionen att utifrån befintlig samverkan med polismyndigheten utveckla gemensamma rutiner gällande orosanmälan till socialtjänsten när personer med minderåriga barn grips för sexköp.

Expedieras

Stadsledningskontoret

Dag för justering

2021-03-29

Utdrag ur protokoll
Sammanträdesdatum: 2021-03-23

Vid protokollet

Sekreterare

Annika Funkqvist

Ordförande

Johan Fält

Justerande

Frida Tånghag

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-02-01

Diarienummer N163-0269/21

Handläggare

Ingrid Lindman

Telefon: 031- 365 38 50

E-post: ingrid.lindman@socialnordost.goteborg.se

Yttrande avseende Motion av Bettan Andersson (V) och Frida Tånghag (V) om orosanmälan till socialtjänsten vid sexköp

Förslag till beslut

Socialnämnd Nordost beslutar att tillstyrka motionen att utifrån befintlig samverkan med polismyndigheten utveckla gemensamma rutiner gällande orosanmälan till socialtjänsten när personer med minderåriga barn grips för sexköp.

Ärendet

Kommunstyrelsen har skickat ut en remiss på en motion av Bettan Andersson (V) och Frida Tånghag (V) om att socialnämnderna inleder samverkan med polisen gällande orosanmälan till socialtjänsten när en person som köper sexuella tjänster grips och har minderåriga barn. Remissen har skickats till de fyra socialnämnderna i Göteborgs Stad för yttrande. Yttrandet ska vara stadsledningskontoret tillhanda senast den 21 april 2021.

Beskrivning av ärendet

Med utgångspunkt i barns rätt till en uppväxt fri från våld samt att sexköp är ett brott anser motionärerna att polismyndigheten bör göra en orosanmälan till socialtjänsten varje gång en förälder till minderårigt barn grips för sexköp. I motionen hänvisas bland annat till forskning som påvisar förhöjda risker för våldsutsatthet hos barn till sexköpare. I Göteborgs stad finns en rad verksamheter för både personer som köper sex och för vuxna personer som har sex mot ersättning eller skadar sig med sex, KAST (Köpare av sexuella tjänster) respektive Mikamottagningen. Även anhöriga kan kontakta KAST för stöd och råd. Det är dock frivilligt att söka till sig KAST, vilket gjort att en stor del av personerna som köper sexuella tjänster och som har minderåriga barn inte tar emot den hjälp som erbjuds. Motionärerna bedömer att en förändring i enlighet med deras förslag skulle göra att den hjälp som finns når fler.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Motionen innehåller ingen ekonomisk analys av hur förändringen skulle påverka de fyra socialnämnderna.

En förtydligad samverkan mellan polismyndigheten och socialförvaltningen kring barn till sexköpare förväntas inte ge någon nämnvärd ekonomisk påverkan. Då socialförvaltning Nordost i dagsläget inte känner till hur många ärenden en förstärkt samverkan skulle generera är det dock svårt att uttala sig säkert om vilken volymökning/kostnadsökning det skulle kunna innebära. Den initiala belastningsökningen

kan i förkommande fall förväntas ske vid mottagnings- och utredningsenheter inom avdelning barn och unga.

I det fall Göteborgs socialförvaltningar skulle inrätta någon central funktion i syfte att förenkla samverkan med Polismyndighet och samordna socialtjänstens insatser riktade till sexköpare, medförälder och deras barn skulle det givetvis generera ökade kostnader.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Enligt barnkonventionen artikel 19 bör myndigheter vidta de åtgärder som krävs för att skydda barn från våld. Den forskning som motionärerna redovisar gör gällande att män som köpt sex är betydligt mer benägna att utöva våld gentemot partner. Om ett barn misstänks ha bevittnat våld mot närstående måste socialtjänsten inleda utredning på samma sätt som när barnet självt utsatts för våld.

Utifrån socialtjänstens uppdrag och målsättning att minimera antalet barn som riskerar att fara illa bedöms det därför vara lämpligt och önskvärt att polismyndigheten och socialnämnderna i Göteborgs stad förtydligar sin samverkan gällande barn vars föräldrar köpt sexuella tjänster.

Förvaltningens bedömning

I socialförvaltningen Nordost, verksamhetsområde barn och unga, finns två enheter med mottagningsfunktion, till vilka orosanmälningar från till exempel polismyndigheten inkommer. Arbetsledare vid dessa två enheter kan på förfrågan inte erinra sig att de vid något tillfälle emottagit en orosanmälan på grund av att en förälder köpt sex. Några särskilda rutiner kring hur en sådan orosanmälan i förekommande fall skulle hanteras har därför aldrig utformats.

Verksamheterna ställer sig positiva till att i samverkan med polismyndigheten utforma rutiner och arbetssätt gällande orosanmälan när personer med minderåriga barn grips för köp av sexuella tjänster.

En stor andel av de orosanmälningar gällande barn som misstänks fara illa, som socialförvaltningen Nordost idag tar emot, kommer från polismyndigheten.

Socialförvaltningen har en upparbetad och välfungerande samverkan med polismyndigheten inom många verksamhetsområden, till exempel inom ramen för SSPF, samverkan mellan skola, socialtjänst, polis och fritid.

Samråd

Information om ärendet ges till barn- och ungdomsråden inom socialförvaltning Nordost.

Samverkan

De fackliga organisationerna informeras om yttrandet vid Förvaltningens samverkansgrupp, FSG den 16 mars 2021.

Socialförvaltning Nordost

Gitte Caous
Förvaltningsdirektör

Ing-Marie Larsson
Avdelningschef

Bilagor

Motion om att socialnämnderna inleder samverkan med polisen gällande orosanmälan till socialtjänsten när en person som köper sexuella tjänster grips och har minderåriga barn.

Svar på remiss - Orosanmälan till socialtjänsten vid sexköp

§ 104, N165-0083/21

Beslut

1. Socialnämnd Sydväst avstyrker Motion av Bettan Andersson (V) och Frida Tånghag (V) om orosanmälan till socialtjänsten vid sexköp och överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen.

Sammanfattning av ärendet

Förslaget i motionen innebär att personer som grips för sexköp och är föräldrar till minderåriga barn ska orosanmälas till socialtjänsten och att socialnämnden ska inleda en samverkan med polisen för att utveckla rutiner och arbetssätt för orosanmälan när personer med minderåriga barn grips för sexköp.

Enligt 14 kap. 1§ socialtjänstlagen har polisen och vissa andra yrkesverksamma skyldighet att genast anmäla till socialnämnden om de får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa. Någon ytterligare reglering kring dessa orosanmälningar bedömer förvaltningen inte att det finns behov av.

Motionen lyfter att en orosanmälan till socialtjänsten skulle verka avskräckande för en förälder med minderåriga barn som grips för sexköp. Syftet med orosanmälan är att den instans som ser en påtaglig risk för missförhållande och att ett barn far illa ska anmäla detta till socialtjänsten så att det dokumenteras, utreds och avhjälpas. Att använda en orosanmälan gällande barn för att komma tillrätta med ett oönskat, och i det här fallet brottsligt, beteende är inte i överensstämmelse med syftet med orosanmälningar.

Handling

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande med bilaga daterat den 30 mars 2021.

Yrkanden

Christian Larsson (V) yrkar att nämnden ska tillstyrka motionen.

Ordförande Lena Olinder (M) och Camilla Widman (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag, det vill säga att nämnden avstyrker motionen.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att det egna förslaget bifallits.

Justering

Socialnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Protokollsutdrag skickas till

Kommunstyrelsen

Utdrag ur protokoll
Sammanträdesdatum: 2021-04-21

Dag för justering

2021-04-21

Vid protokollet

Sekreterare

Niklas Hall

Ordförande

Lena Olinder (M)

Justerande

Christian Larsson (V)

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2021-03-30

Diarienummer N165-0083/21

Handläggare

Petra Dahl

Telefon: 031-366 20 67

E-post: petra.dahl@socialsydvast.goteborg.se

Svar på remiss - Motion av Bettan Andersson (V) och Frida Tånghag (V) om orosanmälan till socialtjänsten vid sexköp, Dnr 0318/21

Förslag till beslut

1. Socialnämnden avstyrker Motion av Bettan Andersson (V) och Frida Tånghag (V) om orosanmälan till socialtjänsten vid sexköp och översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till kommunstyrelsen
2. Socialnämnden förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Till socialnämnden Sydväst har en begäran om yttrande kommit in utifrån en motion från Vänsterpartiet om orosanmälningar vid köp av sexuella tjänster.

Förslaget i motionen innebär att personer som grips för sexköp och är föräldrar till minderåriga barn ska orosänklas till socialtjänsten och att socialnämnden ska inleda en samverkan med polisen för att utveckla rutiner och arbetssätt för orosanmälan när personer med minderåriga barn grips för sexköp.

Enligt 14 kap. 1§ socialtjänstlagen har polisen och vissa andra yrkesverksamma skyldighet att genast anmäla till socialnämnden om de får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa. Någon ytterligare reglering kring dessa orosanmälningar bedömer förvaltningen inte att det finns behov av.

Motionen lyfter att en orosanmälan till socialtjänsten skulle verka avskräckande för en förälder med minderåriga barn som grips för sexköp. Syftet med orosanmälan är att den instans som ser en påtaglig risk för missförhållande och att ett barn far illa ska anmäla detta till socialtjänsten så att det dokumenteras, utreds och avhjälpas. Att använda en orosanmälan gällande barn för att komma tillrätta med ett oönskat, och i det här fallet brottsligt, beteende är inte i överensstämmelse med syftet med orosanmälningar.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

I de fall barn som lever med en förälder som brister i föräldraförmåga och som grips för köp av sexuella tjänster så skulle det arbetssätt som motionen föreslår kunna vara till nytta då socialtjänsten skulle uppmärksamma barnet och kunna erbjuda stöd och skydd.

I det fall nuvarande arbetssätt, att anmälan sker vid oro för det enskilda barnet och inte generellt utifrån en given situation, ska vara rådande finner förvaltningen inte några aspekter på ärendet ur den sociala dimensionen.

Samverkan

Information i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) den 14 april 2021.

Bilagor

1. Motion av Bettan Andersson (V) och Frida Tånghag (V) om orosanmälan till socialtjänsten vid sexköp.

Ärendet

Yttrande med anledning av motion om orosanmälan vid köp av sexuella tjänster med förslag om att socialnämnden ska inleda en samverkan med polisen om att utveckla rutiner och arbetssätt för orosanmälan när personer med minderåriga barn grips för sexköp.

Yttrandet ska vara stadsledningskontoret tillhanda senast den 21 april 2021.

Beskrivning av ärendet

Stadsledningskontoret har begärt yttrande från socialnämnden Sydväst utifrån en motion från Vänsterpartiet. I motionen föreslår man att socialnämnderna inleder en samverkan med polisen för att skapa rutiner för orosanmälningar till socialtjänsten när en person med minderåriga barn grips för sexköp.

Innehållet i motionen

I motionen menar man att de män som begår brott och köper sexuella tjänster har ett beteende som riskerar att påverka deras barn negativt och att barnen kan behöva insatser för att få stöd och skydd. Motionen refererar till forskning som visar att män som köper sex är mer benägna att kunna begå en våldtäkt och vara våldsamma mot en partner (Melissa Farley et al, 2011) och att det är dubbelt så vanligt att män som köpt sex också har levt i en våldsam relation, jämfört med män som inte köpt sex (Priebe & Svedin, 2011). Även föräldern som köpt sex kan vara i behov av stöd. Eftersom det är frivilligt att söka sig till Göteborgs stads verksamheter för personer som köper sex riskerar de att gå obemärkta förbi och deras barn som annars kunnat uppmärksammas av socialtjänsten riskerar att fara illa.

I motionen säger man också att en orosanmälan till socialtjänsten skulle ha en avskräckande effekt på sexköpare.

Orosanmälningar till socialtjänsten

Enligt socialtjänstlagen 14 kap. 1 § är vissa yrkesverksamma och polisen skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa. Vad som föranleder en orosanmälan kan se olika ut och göras utifrån olika situationer men utgår alltid ifrån en oro för att det specifika barnet far illa eller riskerar att fara illa. Det är anmälarens egen bedömning som avgör när det finns anledning att göra en orosanmälan. Är man osäker kan man alltid konsultera socialtjänsten. Syftet med en orosanmälan är inte att verka avskräckande för att ändra ett oönskat beteende. En sådan ordning vore inte förenligt med rådande lagstiftning. Det finns också en risk för att orosanmälningar i avskräckande syfte skulle kunna ha en negativ effekt på människors vilja att vända sig till socialtjänsten för hjälp och stöd. Socialtjänsten ska ge stöd till människor som har behov av det och ska aldrig uppfattas som en repressiv verksamhet.

Vi har idag ett väl fungerande arbetssätt för hur polisen anmäler oro för att ett barn kan fara illa och det bedöms därför inte finnas något behov av att utveckla nya rutiner och arbetssätt för specifika typer av anmälningar.

Barn kan fara illa utan socialtjänstens kännedom

Det är inte möjligt för myndigheter eller civilsamhälle att upptäcka alla barn som far illa. Lagen föreskriver dock att vissa yrkesverksamma ska anmäla till socialtjänsten om det

finns kännedom eller misstanke om att ett barn far illa och ”var och en” bör anmäla att ett barn kan fara illa. Härigenom är möjligheterna stora att dessa barn uppmärksammas och kan få skydd och stöd från socialtjänsten.

Informationsinhämtning från Umeå

Förvaltningen har tagit del av socialförvaltningen Hisingens inhämtande av information från Umeå i februari 2021 där orosanmälan alltid görs när någon med minderåriga barn grips för sexköp. Både sexköpare och deras partners har, i kontakt med socialtjänsten i Umeå, haft en oro för hur barnet skulle komma att reagera om det får veta att pappa har köpt sex och de har haft en önskan om att barnet inte ska få denna information. Det framkommer vidare att socialtjänsten i Umeå hittills inte funnit anledning att prata med barnet eller att inleda utredningar utifrån polisens anmälningar i dessa fall, då det inte funnits någon oro för att barnet skulle fara illa.

Polisens arbete vid köp av sexuella tjänster

Socialekreterare i samverkan med polismyndigheten i city uppger att polisen har ett väl utvecklat arbetssätt när det gäller bedömning av oro för att barn far illa när en förälder grips för sexköp och orosanmälan till socialtjänsten. Förvaltningen har även tagit del av socialförvaltningen Hisingens inhämtande av information från samtal med Göteborgs stads KAST-mottagning som också uppger att polisen redan idag, vid varje enskilt gripande, bedömer om det finns skäl att misstänka att ett barn kan fara illa och allvarligt överväger att göra en orosanmälan till socialtjänsten.

Forskningsstudier

Socialförvaltningen Hisingen har från KAST-mottagningen också fått uppgifter om innehållet i de forskningsstudier som motionen refererar till vilket socialförvaltningen Sydväst tagit del av. En av forskningsstudierna (Melissa Farley et al, 2011) bygger på en mindre studie gjord i USA. Av de män som deltog hade 101 män köpt sex och 101 hade inte köpt sex. En av frågorna som skulle besvaras var om de skulle kunna tänka sig att begå en våldtäkt om de inte riskerade att upptäckas och ställas inför rätta. Av de män som hade erfarenhet av att köpa sex svarade 15% ja på denna fråga, medan 85% svarade nej. Av de män som inte köpt sex svarade 2% ja på frågan. Den andra studien (Priebe & Svedin, 2011) är en omfångsstudie gjord i Sverige med flera tusen deltagare. Här uppger 8,9% av män som köpt sex att de har levt i en våldsam relation, medan motsvarande siffra för män som inte köpt sex var 4%.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen gör bedömningen att socialtjänstlagens skrivning om skyldigheten för vissa yrkesverksamma att till socialtjänsten anmäla vid kännedom eller misstanke om att ett barn kan fara illa ska följas. Att anmäla utan en sådan kännedom eller misstanke vore inte att efterleva lagstiftningen på området. Det finns idag väl fungerande arbetssätt för hur polisen anmäler oro för att ett barn kan fara illa. Det bedöms därför inte finnas något behov av att inleda en samverkan med polisen för att utveckla rutiner och arbetssätt för orosanmälningar. Särskilda rutiner för specifika typer av anmälningar bedöms inte finnas behov av. Förvaltningens bedömning är därför att motionen ska avstyrkas.

Beslutet ska skickas till:

Kommunstyrelsen

Åsa Etéus

Avdelningschef

Christina Eide

Förvaltningsdirektör